Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Ombudsmand
Gammeltorv 22
1457 København K

Jura
J.nr. 2026-6701
Ref. JMARA
Den 23. oktober 2026

Udtalelse vedr. aktindsigtssag, Folketingets Ombudsmands j.nr. 26/05795

Folketingets Ombudsmand har den 28. september 2026 anmodet Miljøstyrelsen og Miljøministeriets departement om en udtalelse i en sag om anmodning om aktindsigt fra Rent Havmiljø Nu i oplysninger vedrørende spildevand, der tilføres virksomheden Industrial Water Solutions A/S. Sagen vedrører Miljøstyrelsens og Miljøministeriets (daværende Miljø- og Ligestillingsministeriets) departements afgørelser af henholdsvis 3. oktober 2025, 11. februar 2026 samt 19. maj 2026.

Ombudsmanden har i den forbindelse sendt en kopi af henvendelse af 21. juli 2026 fra Rent Havmiljø Nu og bedt Miljøministeriet om en udtalelse i sagen, idet ombudsmanden har bedt om, at der først indhentes en udtalelse fra Miljøstyrelsen om sagen.

Endvidere har ombudsmanden anmodet om at modtage kopi af akterne i aktindsigtssagerne og kopi af de dokumenter, der er anmodet om aktindsigt i, herunder de dokumenter og dele af dokumenter, der ikke er givet aktindsigt i.

Det pågældende materiale og Miljøstyrelsens udtalelse vedlægges som bilag. Det bemærkes, at dokumenterne er vedlagt de oplysninger, som ikke er udleveret til Rent Havmiljø Nu.

Afgrænsning
Miljøministeriet har på baggrund af henvendelsen fra Rent Havmiljø Nu lagt til grund, at sagen angår spørgsmålet om, hvorvidt de undtagne oplysninger udgør emissionsoplysninger, og således ikke spørgsmålet om, hvorvidt oplysningerne kan karakteriseres og undtages fra aktindsigt som drifts- eller forretningsoplysninger.

Miljøministeriet skal dog knytte en bemærkning til, at Rent Havmiljø Nu stiller spørgsmålstegn ved, hvordan Miljøministeriet har kunnet vurdere oplysningerne med henblik på at undtage oplysninger om drifts- og forretningsforhold, når myndigheden samtidig har oplyst ikke at være i besiddelse af oplysningerne.

Hertil skal Miljøministeriet bemærke, at de oplysninger, som Miljøstyrelsen har oplyst, at styrelsen ikke er i besiddelse af, er andre oplysninger, end de oplysninger, der er blevet vurderet og undtaget fra aktindsigt med henvisning til bestemmelserne om drifts- og forretningsforhold.

Indledende bemærkninger og opsummering

De oplysninger, sagen drejer sig om, er undtaget fra aktindsigt med henvisning til undtagelsesbestemmelsen i 1985-offentlighedslovens[1] § 12, stk. 1, nr. 2, om drifts- eller forretningsforhold m.v. Såfremt disse oplysninger må anses som emissionsoplysninger, finder denne undtagelsesbestemmelse som udgangspunkt ikke anvendelse, jf. nærmere nedenfor i afsnittet om retsgrundlag.

Det er imidlertid Miljøministeriets vurdering, at de undtagne oplysninger ikke er emissionsoplysninger.

Rent Havmiljø Nu har i sin henvendelse af 21. juli 2026 til ombudsmanden anført, at Miljøministeriet anlægger en fejlagtig og for snæver fortolkning af begrebet emissionsoplysninger.

Rent Havmiljø Nu henviser bl.a. til, at oplysninger om, hvilke stoffer virksomheden modtager har en direkte sammenhæng med de emissioner, der efterfølgende kan forekomme i udledningen.

I den konkrete sag fastholder Miljøministeriet vurderingen af, at de undtagne oplysninger ikke udgør emissionsoplysninger i miljøoplysningslovens forstand. Selv hvis det lægges til grund, at oplysningerne har en direkte eller indirekte sammenhæng med de emissioner, der fremkommer ved udledning fra virksomheden, gør dette ikke i sig selv de omhandlede oplysninger til oplysninger om emissioner til miljøet.

Retsgrundlag

Miljøministeriet behandlede ligesom Miljøstyrelsen sagen på grundlag af miljøoplysningsloven[2]. Det følger af miljøoplysningslovens § 2, stk. 1, og § 6, stk. 2, at retten til aktindsigt med visse undtagelser følger reglerne i 1985-offentlighedsloven.

Udgangspunktet efter 1985-offentlighedslovens § 4, stk. 1, er, at enhver kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en forvaltningsmyndighed som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed.

---

[1] Lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen (1985-offentlighedsloven): https://www.retsinformation.dk/eli/lta/1985/572

[2] Lovbekendtgørelse nr. 980 af 16. august 2017 af lov om aktindsigt i miljøoplysninger: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2017/980

Efter 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2, omfatter retten til aktindsigt ikke oplysninger om tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold eller lignende, for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningen angår, at begæringen ikke imødekommes.

Emissionsoplysninger er en særlig form for miljøoplysninger, hvor en række undtagelsesbestemmelser i 1985-offentlighedsloven kun finder anvendelse, hvis det ikke er i strid med miljøoplysningsdirektivets[3] art. 4, stk. 2, jf. miljøoplysningslovens § 2, stk. 5. Efter direktiv-bestemmelsen finder direktivets art. 4, stk. 2, litra d) om beskyttelse af forretnings- og fabrikshemmeligheder – svarende til 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2 – ikke anvendelse på emissionsoplysninger. Dog kan intellektuelle rettigheder undtages fra aktindsigt, jf. direktivets art. 4, stk. 2, litra e).

Det er ikke i miljøoplysningsloven defineret, hvad der forstås ved emissionsoplysninger. Dette er heller ikke omtalt i miljøoplysningsdirektivet eller Århuskonventionen.[4,5]

Emissionsbegrebet blev indført i miljøoplysningsloven ved lov nr. 447 af 31. maj 2000 om ændring af visse miljølove (Implementering af Århuskonventionen m.v.). Af forarbejderne til loven fremgår bl.a.:

> ”Begrebet emission er ikke nærmere defineret i konventionen, men må omfatte ikke blot faste, flydende eller luftformige udledninger, men tillige støj og vibrationer. Med emissionsoplysninger menes således udledninger af enhver art til vand, jord, luft og undergrund.
>
> Endvidere er det heller ikke nærmere beskrevet i konventionen, hvad der skal til, for at oplysningen er relevant for beskyttelsen af miljøet. Det må antages, at der skal være tale om oplysninger om emissioner med en vis skadevirkning for miljøet.”

Miljøoplysningsdirektivet blev implementeret i dansk ret ved lov nr. 310 af 2. maj 2005 om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger (Gennemførelse af direktiv om Århuskonventionen). Af forarbejderne til loven fremgår bl.a.:

---

[3] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF.

[4] I Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/1/EF af 15. januar 2008 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (kodificeret udgave), art. 2, nr. 5, og i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner og emissioner fra husdyropdræt (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (omarbejdning), art. 3, nr. 4, defineres emissioner som ”direkte eller indirekte udledning til luft, vand eller jord af stoffer, rystelser, varme eller støj fra punktkilder eller diffuse kilder på anlægget”.

[5] Se også Azad Taheri Abkenar, Christian Østrup og Mohammad Ahsan: Miljøoplysningsloven (2023), s. 115 og s. 163.

> ”Begrebet emission er ikke nærmere defineret i direktivet, men må omfatte ikke blot faste, flydende eller luftformige udledninger, men tillige støj og vibrationer. Med emissionsoplysninger menes således udledninger af enhver art til vand, jord, luft og undergrund.
>
> ...
>
> Den foreslåede bestemmelse omhandler oplysninger om emissioner til miljøet i modsætning til den nugældende bestemmelse, der vedrører emissionsoplysninger, der er relevante for miljøet. Med denne ændring må det antages at være uden betydning, om der er tale om oplysninger om emissioner, der vurderes at have en vis skadevirkning for miljøet eller ej.”

EU-Domstolen har i sagerne C-442/14[6] og C-673/13 P[7] udtalt, at begrebet ”emissioner til miljøet” omfatter oplysninger om dels aktuelle faktiske emissioner af et stof eller et produkt til miljøet og dels forudsigelige emissioner i forbindelse med normal eller realistisk brug af produktet eller stoffet, men ikke emissioner, som udelukkende er hypotetiske. Se herom f.eks. FOB 2017-29 om beregnede effekter af mulige politiske initiativer og FOB 2017-28 om indholdet af oplagret gylle.

Endvidere har EU-Domstolen i sagen C-673/13 P udtalt, at emissioner til miljøet ikke omfatter ”enhver oplysning, som på den ene eller den anden måde har en – selv direkte – forbindelse med emissioner til miljøet”. Dette ville i givet fald ”stort set udhule” miljøoplysningsbegrebet og fratage medlemsstaterne mulighederne for f.eks. at nægte aktindsigt for at beskytte forretningsmæssige interesser, jf. dommens præmis 81.

Videre fremgår af præmis 106 i C-442/14, at hvis udlevering af oplysninger vil være til skade for en af de interesser, der er omfattet af f.eks. miljøoplysningsdirektivet artikel 4, stk. 2, litra d), skal alene de relevante oplysninger, som vedrører emissioner til miljøet, udleveres, hvis det er muligt at adskille disse oplysninger fra andre oplysninger.

Det følger heraf, at oplysninger, der indgår i beregningen af den faktiske eller forudsigelige emission til miljøet og således har en indirekte eller direkte sammenhæng hermed, ikke i sig selv udgør emissionsoplysninger. Der kan herved også henvises til Ankestyrelsens udtalelse af 10. september 2020[8] og FOB 2021.9012[9] om støj fra vindmøller.

Som illustration kan henvises til det daværende Miljø- og Ligestillingsministeriums udtalelse af 9. januar 2026 i Folketingets Ombudsmands sag med j.nr. 25/05686 om sammenhængen mellem forbrug af bl.a. fiskefoder og udledninger fra et havbrug. I udtalelsen anføres bl.a.:

---

[6] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:62014CJ0442.
[7] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:62013CJ0673.
[8] https://cdn.ast.dk/ankestyrelsen/media/15937/39_Svendborg_Kommune_-_Aktindsigt_-_Emissionsoplysninger.pdf.
[9] https://www.retsinformation.dk/eli/fob/2021/9012.

> "... der er tale om oplysninger om bl.a. materialer, der indgår i produktionen, herunder om fodermængder og foderets indhold, og om produktionens størrelse. Dette er oplysninger, der nok har en direkte eller indirekte indflydelse på, men ikke i sig selv udgør oplysninger om de aktuelle faktiske eller forudsigelige emissioner af f.eks. næringsstoffer til miljøet.
>
> I forhold til Folketingets Ombudsmands hørings angivelse af to specifikke punkter i produktionsplanen bemærkes, at oplysninger om indholdet af næringsstoffer i foderet ikke udgør emissionsoplysninger, da det samlede indhold i foderet ikke er tiltænkt at skulle udledes i miljøet, i modsætning til den omhandlede gylle i FOB 2017-28 og sprøjtemidlet i C-442/14. Udledningen til miljøet (emissionen) af foderets indhold af næringsstoffer er således et residual af fiskenes optag af foderets næringsstoffer. Hvis fiskene optog alt næringsindholdet, ville der ikke være en emission.
>
> Det forhold, at oplysningerne indgår i beregningen af emissionerne og altså har sammenhæng hermed, gør efter ministeriets vurdering således ikke, at oplysningerne i sig selv får karakter af emissionsoplysninger."

Den konkrete sag
Det er Miljøministeriets vurdering, at de undtagne oplysninger i dokumenterne ikke udgør emissionsoplysninger.

Dette skyldes, at der er tale om oplysninger, som vedrører det spildevand, der leveres til virksomheden. Det modtagne spildevand gennemgår en behandling, inden der sker udledning fra virksomheden, og det modtagne spildevand er derfor forskelligt fra det spildevand, der faktisk udledes fra virksomheden til miljøet.

Der er således tale om oplysninger, der nok har en direkte eller indirekte indflydelse på[10], men ikke i sig selv udgør oplysninger om, de aktuelle faktiske eller forudsigelige emissioner til miljøet.

Oplysninger om det modtagne spildevand kan derfor ikke betegnes som omfattet af begrebet emissioner til miljøet i miljøoplysningslovens § 2, stk. 5's forstand.

Det er således Miljøministeriets vurdering, at de undtagne oplysninger om det modtagne spildevand, herunder om leverandører, leveringsforhold og spildevandsmængder, ikke udgør emissionsoplysninger omfattet af miljøoplysningslovens § 2, stk. 5.

Hvis dette giver anledning til yderligere spørgsmål, kan chefkonsulent Jane Marianne Ravn kontaktes.

[10] For fuldstændighedens skyld bemærkes, at visse af de omhandlede oplysninger ingen betydning har for emissionerne til miljøet, f.eks. navne på leverandører, mens andre oplysninger kan have betydning for emissionerne, f.eks. spildevandsmængder.

Med venlig hilsen

Paolo Perotti
Retschef